

Notat om kapacitetsfastsættelse

---

10. juni 2021

Baggrund

I dag fastsætter institutionerne selv deres kapacitet. For de almengymnasiale uddannelser kan børne- og undervisningsministeren i visse tilfælde fastsætte kapacitetslofter efter indstilling fra regionerne. I særlige tilfælde kan ministeren endvidere fastsætte kapacitetslofter af egen drift.

De erhvervsgymnasiale uddannelser (hhx og htx) bliver som noget nyt omfattet af regler om elevfordeling og kapacitetsstyring svarende til de almengymnasiale uddannelser (stx og hf), dog bliver de tilgodeset i et vist omfang i form af en mindre overkapacitet.

Central og stram kapacitetsfastsættelse

I Den Koordinerede Tilmelding for Gymnasiale Ungdomsuddannelser sker der en decentralisering, hvor regionerne får en større rolle i kapacitetsfastsættelsen. Regionerne får således ansvar for – efter en indkøringsperiode på 3 år – at fastsætte uddannelsesinstitutionernes størrelser fsva. de gymnasiale uddannelser på baggrund af indstilling fra institutionerne. Regionerne kan selv fastsætte afdelingernes kapaciteter og skal ikke længere indstille evt. kapacitetslofter til børne- og undervisningsministeren. Fastsættelsen af uddannelsesstedernes størrelse flyttes fra bestyrelsen på uddannelsesinstitutionen til regionen.

Fra aftaleindgåelse og indtil den nye kapacitetsstyring træder i kraft i 2023 vil der pågå et forberedelsesarbejde i ministeriet i dialog med relevante aktører, herunder vil der gennem analyser blive arbejdet på at kapacitetsfastsættelsen bedst muligt understøtter målene om at:

- Vægte elevernes prioriteter/ønsker mest muligt.
- Opnå en balanceret elevsammensætning.
- Vægte transporttid.
- Tage hensyn til en hensigtsmæssig fordeling ud fra demografien i et område. Det er således et hensyn at undgå, at der opstår u hensigtsmæssige fordelingsmønstre særligt i randområder mellem fordelingszoner og afstandszoner. Der vil også skulle tages hensyn til, i hvilken retning eleverne i et område må forventes at få plads, hvis der ændres på kapaciteterne.
- Understøtte små afdelinger i tyndtbefolkede områder.

Institutionerne vil afgive indstilling til regionerne om ønsket kapacitet. De første år, hvor modellen skal køres ind og formentlig justeres, varetages opgaven af Børne-

og Undervisningsministeriet i samarbejde med regionerne og i dialog med institutionerne, så regionerne efter 3 år kan varetage opgaven selv. Efter de første 3 år overgår opgaven med at kapacitetsfastsætte således fra ministeriet til regionerne.

Med 'stram' kapacitetsfastsættelse menes, at kapaciteten samlet set og i den enkelte region skal svare til det forventede antal ansøgere. Det betyder, at en uddannelsesinstitution kan opleve at få tildelt både færre og flere elever og klasser. Den stramme kapacitetsstyring betyder, at den usunde konkurrence mellem gymnasierne om de 'sidste' elever forsvinder.

Minimumskapacitet

Fremover vil der gælde en minimumskapacitet på tre klasser på en årgang, samlet set svarende til 84 elever (på tværs af uddannelser på afdelingen, fx både stx og hf på et typisk alment gymnasium). Minimumskapaciteten skal sikre, at alle gymnasier har en økonomisk og faglig bæredygtig størrelse. Der vil i enkelte tilfælde være institutioner, hvor der skal gives dispensation, fordi der ikke er nok unge mennesker i lokalområdet til, at et det givne gymnasium kan tildeles 84 elever, uden at nogen elever ville få urimeligt langt i skole.